

Frågor och svar från webinarium 9 juni – Kan öppna geodata leda till risker för Sveriges säkerhet

Krävs sekretessprövning innan satellitdata lämnas ut?

FRÅGA

Ni nämner bland annat satellitdata. I lagen 2016:319 är data enbart framställd med hjälp av satellit, undantaget från krav på spridningstillstånd. Måste man ändå göra en sekretessprövning innan sådan data lämnas ut?

SVAR

Ja, sekretessprövning måste alltid ske innan utlämnande. Om det konstateras att det inte föreligger hinder för utlämnande på grund av sekretess och om Öppna datalagen är tillämplig måste även en riskbedömning enligt 2 kap. 1 § ske. Kraven om riskbedömning i Öppna datalagen gäller oavsett om du beviljats spridningstillstånd eller om ett spridningstillstånd inte krävs. Steg ett är att avgöra om Öppna datalagen är tillgänglig.

Kan en riskbedömning ”övertrumfa” ambitionen med öppen data?

FRÅGA

Som jag tolkar det kan en riskbedömning ”övertrumfa” ambitionen med öppen data. Om jag som utpekad dataleverantör då vill riskminimera så släpper jag ingen data med hänvisning till riskbedömning jag genomfört själv. Finns det en risk för detta så kommer det också finnas ett sätt att på övergripande plan granska om riskbedömningar är ”korrekta”. Nivån kommer bli underlag för många diskussioner tänker jag.

SVAR

Myndigheters beslut att avslå en begäran om tillgängliggörande av data kan överklagas enligt Öppna datalagen. Saknas det då skäl kan domstolen bifalla överklagandet och tillgängliggörande ska ske.

Kommer vi behöva ett nytt sätt att dela data, så det inte är offentligt längre?

FRÅGA

Undantaget för Öppna datalagen mellan kommuner och statliga myndigheter: I dag kan vi antingen göra tillgängligt via nedladdning eller inte. Att skicka fram och tillbaka på mejl är inte hållbart, tror jag.

SVAR

Lantmäteriet tror att vi framöver behöver hitta bättre sätt att enklare kunna utbyta data som behöver omfattas av någon form av skydd, särskilt mellan myndigheter. Det kan vara en av lösningarna att särskilja tillhandahållande

av helt öppna data från data som behöver förenas med någon form av skydd. Läs gärna Lantmäteriets kommande rapport avseende regleringsbrevsuppdrag om strategiska plan för den nationella geodataförsörjningen.

Hur får man sin organisation att jobba med detta viktiga på en rimlig nivå och får de resurser som krävs?

FRÅGA

Jag upplever att det ofta kan vara interna spänningar exempelvis mellan de som jobbar med informationssäkerhet som vill dra ut på processerna ibland till en extrem nivå, och de som jobbar som handläggare och som behöver få ut sin data för att kunna sköta sitt jobb. Och så står GIS-kunniga personer däremellan och försöker medla.

SVAR

Lantmäteriet önskar att vi hade facit på den frågan. Det är nog en utmaning för många verksamheter. Första steget bör vara att påpeka att det rör sig om ett författningskrav att riskbedöma. En bra förutsättning kan vara att det finns en tydlig inriktning från ledningen som kan ge vägledning i denna fråga till de som arbetar med de praktiska frågeställningarna och de som tilldelar resurserna.

Föreslå gärna dessa för ledningen så de inte behöver ta fram dessa ”önskade lägen” själva. Det underlättar också om det finns en tydlig ansvarsfördelning – vem tar beslut, särskilt om vi inte är överens inom verksamheten. En annan fördel är att jobba mycket tillsammans i frågorna, från ax till limpa. Det bygger förståelse och kunskap, vilket underlättar kloka beslut.

Kan man utöka hypotetiskt befintliga samverkansformer att även innefatta kommunerna?

OBS – vet inte om vi förstått frågan rätt.

SVAR

Vi behöver hitta bra sätt att involvera kommunerna i dessa riskbedömningar och ge det praktiska stöd som faktiskt behövs för att kloka beslut ska fatta. Kommunerna sitter på mycket geodata och ofta mer detaljerade data än till exempel Lantmäteriet. Detta är en av de frågor som vi behöver jobba vidare med att hitta lösningar för